

Økonomiplan for 2024 - 2027
Midt-Gudbrandsdal Renovasjons IKS

1 Rammebetingelser

Innen 2035 skal 65 prosent avfallet fra husholdningen gjenvinnes. MGR, og flere andre selskaper, ligger i dag rundt 50 prosent. Steget opp til 65 prosent er krevende, og det er anslått at det på landsbasis vil medføre en gebyrøking på 140 kr per innbygger¹.

CO²-avgift på avfall til forbrenning ble innført fra 2022 og er foreslått doblet i statsbudsjettet for 2024, og det er obligatorisk med utsortering av plastemballasje og matavfall fra husholdningene fra 2023. Utsortering av matavfall og plastemballasje har MGR allerede en henteordning for. Videre har miljødirektoratet gitt innspill til Klima- og miljødepartement om at emballasje fra glass og metall skal samles inn gjennom henteordning. De siste signalene er at dette skal gjelde fra 1. juli 2025.

Det stilles stadig strengere krav til renhet og fuktinnhold i avfallsfraksjonene, både for det som sendes til materialgjenvinning og til forbrenning. Dette betyr at flere og flere fraksjoner må lagres tørt. Konsekvensene dersom kravene ikke oppfylles er større kostnader ved levering, eller at mottak ikke aksepterer leveransene.

Selskapsavtalen for MGR IKS har beskrevet som en del av formålet at selskapet skal være en samfunnsaktør og en pådriver, for å utvikle fremtidsrettede og miljømessige gode løsninger for avfallshåndtering.

Statsforvalterens «Tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven» setter blant annet strenge krav til lagring, lagringstid og avrenning fra avfall.

Det forventes at antallet abonnenter på husholdning vil være relativt stabilt i perioden. Det er en viss usikkerhet rundt økningen av antall fritidsboliger de kommende årene, som en konsekvens av økte priser og en stigende rente.

¹ <https://www.samfunnsbedriftene.no/aktuelt/avfall-og-ressurs/krav-om-utsortering-av-plast-og-biologisk-avfall-fra-2023/>

2 Økonomiplan 2024-2027

IKS-loven § 20 - Økonomiplan: Representantskapet skal en gang i året vedta selskapets økonomiplan. Den skal legges til grunn ved selskapets budsjettarbeid og øvrige planleggingsarbeid. Økonomiplanen skal omfatte de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner og finansieringen av disse i denne perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden.

2.1 Lønnsutgifter

Budsjettet tar utgangspunkt i 20 årsverk fra starten av 2024, og det er lagt inn midler for å håndtere sykemeldinger og fravær. Det planlegges med at MGR skal ha to lærlinger pr år. Det er i perioden planlagt med å tilby sommerjobb til ungdommer. Styrehonorar inngår som en del av lønnsutgiftene.

Det er lagt inn midler for å styrke administrasjonen. Det er ikke forventet at det er ansatt noen før medio 2024, og det er derfor lagt til grunn budsjettmidler tilsvarende et halvt årsverk.

2.2 Driftsutgifter

Det planlegges med at driftsutgiftene i 4-årsperiodene vil være tilnærmet like, sett bort kostnader og utgifter knyttet til lån og investeringer. Det vil være variasjoner på mengder fra de forskjellige fraksjoner fra år til år. Det som forventes er at disse variasjonene vil gå begge veier mellom flere fraksjoner.

Det planlegges med at MGR skal sette i gang henteordning for emballasje fra glass og metall fra 2024/2025. Utgangspunktet er at dette skal løses ved bruk av dagens ressurser, og at hentefrekvensen på avfalls-fraksjoner justeres.

Driftsutgifter påvirkes av innføring av nye datasystemer og innkjøp av eksterne tjenester som tidligere er levert av Ringebu kommune.

2.3 Driftsinntekter

Jern og metaller, papp, papir, plast, ee-avfall og emballasje fra glass og metall er typiske verdifraksjon for renovasjonsbransjen. De siste årene har dette vært fraksjoner som har hatt unormalt høye priser, men det er ut til at dette er i ferd med å normalisere seg igjen.

Selskapet sin aktivitet i næringsmarkedet bidrar til at restkapasitet på mannskap og anleggsmidler utnyttes.

Driftsinntekter fra næring er planlagt økt over normal prisjustering i perioden.

2.4 Selvkost

2.4.1 Utviklingen av renovasjonsgebyr

MGR har over flere år jobbet for å få stabilitet i driftsutgiftene i selskapet. Selvkostfondet pr 31.12.2022 endte på kr 595.676. Prognoser for 2023 viser at selvkostfondet pr 31.12 vil være på rundt 2.850.444.

Økonomiplan for 2024-2027

Tabell 1 viser prognoser for utvikling i renovasjonsgebyr. Her vises de totale budsjetterte rammene, avrundet til hele tusen. Utviklingen i prosent på gebyrnivået, og standardgebyr vises nederst i tabellen.

	Prognose 2023	Budsjett 2024	2025	2026	2027
Gebyrinntekter	25 798 000	27 679 000	29 753 000	31 642 000	33 144 000
Standardgebyr eks mva	2 272	2 471	2 656	2 825	2 959
Endring (%)		8,0%	7,5%	6,4%	4,7%

Den langsiktige planen er å ha en årlig justering av selvkostgebyr på 4-5%, men samtidig må det tas høyde for at det kommer flere krav til renovasjon i årene som kommer. Dette kan påvirke gebyrutviklingen i perioden.

De planlagte investeringer, styrking av administrasjonen og organisasjonsendringen påvirker gebyrutviklingen. Samtidig er denne satsningen nødvendig for å kunne levere kostnadseffektive renovasjonstjenester med høy kvalitet også i fremtiden.

Økonomiplan for 2024-2027

2.4.2 Økonomiplan for selvkost

Tabell 2 viser en oversikt over forventede inntekter og kostnader knyttet til selvkost i årene fremover, og bruk av selvkostfondet. Basert på budsjetterte fordelingsnøkler for 2024.

Husholdningsavfall	2023 Prognose	2024 Budsjett	2025 Økonomiplan	2026 Økonomiplan	2027 Økonomiplan
1780_644 FRA NORD-FRON KOMMUNE_HUSHOLDNINGSAVFALL	9 422 000	10 155 406	10 918 406	11 613 145	12 164 871
1781_644 FRA SØR-FRON KOMMUNE_HUSHOLDNINGSAVFALL	5 656 000	6 110 547	6 569 647	6 987 675	7 319 650
1782_644 FRA RINGEBU KOMMUNE_HUSHOLDNINGSAVFALL	10 720 000	11 224 815	12 068 162	12 836 061	13 445 886
Gebyrinntekter	25 798 000	27 490 768	29 556 215	31 436 880	32 930 407
16***** Øvrige salgsinntekter	2 738 414	1 876 011	1 932 291	1 990 260	2 049 968
17***** Refusjoner	267 542	114 318	117 747	121 279	124 918
Driftsinntekter	28 803 956	29 481 097	31 606 253	33 548 420	35 105 293
10***** Lønn	10 967 408	12 437 327	12 934 820	13 452 213	13 990 301
11***** Varer og tjenester	4 725 792	4 880 360	5 075 575	5 278 598	5 489 742
12***** Varer og tjenester	1 339 617	1 336 109	1 389 554	1 445 136	1 502 941
13***** Tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.	6 857 168	7 823 355	8 136 289	8 461 740	8 800 210
159***** Avskrivninger og avsetning til bundne fond	3 107 254	2 745 399	2 855 215	2 969 424	3 088 201
Direkte driftsutgifter	23 889 985	26 477 151	27 536 237	28 637 687	29 783 194
Avskrivningskostnad	1 833 510	1 762 780	1 684 772	1 615 255	1 184 334
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	427 803	1 256 147	1 732 453	2 360 240
Kalkulatorisk rente	788 327	757 258	645 316	556 323	490 702
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	112 537	590 612	1 182 270	1 711 978	1 990 503
Direkte kapitalkostnader	2 734 374	3 538 452	4 768 504	5 616 010	6 025 779
Indirekte kostnader	0	0	0	0	0
Driftskostnader	26 624 360	30 015 603	32 304 742	34 253 696	35 808 973
+/- Korrigering av tidligere års feil i kalkyle					
+/- Andre inntekter og kostnader	0	0	0	0	0
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond		534 506	698 488	705 277	703 680
+/- Overstyring bruk av/avsetning til selvkostfond					
Foreløpig resultat	2 179 596	0	0	0	0
Subsidiering av årets underskudd	0				
Resultat	2 179 596	0	0	0	0
Kostnadsdekning i %	108,2 %	98,2 %	97,8 %	97,9 %	98,0 %
Selvkostfond 01.01	595 676	2 850 444	2 439 156	1 835 968	1 196 699
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	2 179 596	-534 506	-698 488	-705 277	-703 680
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	75 172	123 218	95 300	66 008	37 343
Selvkostfond 31.12	2 850 444	2 439 156	1 835 968	1 196 699	530 362

2.5 Næring

2.5.1 Prognose

Prognosene for de kommende årene tilsier positive resultatet i perioden, men det er tatt høyde for et 0-resultat i 2024. Dette forutsetter at mottaket av næringsavfall forsetter omtrent som for 2023. Dette kommer som følge av økte renter, og at bygge- og anleggsaktiviteten antas å avta gjennom 2023.

Foreløpige prognoser for 2023 tyder på et underskudd for året, og dette er det tatt hensyn til i økonomiplanen.

2.5.2 Økonomiplan næring

Tabell 3 viser en oversikt over forventede inntekter og kostnader knyttet til næring i årene fremover, basert på budsjetterte fordelingsnøkler for 2024.

Næringsavfall	2023 Prognose	2024 Budsjett	2025 Økonomiplan	2026 Økonomiplan	2027 Økonomiplan
Salgsinntekter	9 886 608	11 533 000	12 066 410	12 624 761	13 209 231
16***** Øvrige salgsinntekter	4 531 596	5 297 989	5 562 888	5 841 033	6 133 084
17***** Refusjoner	102 650	44 682	46 023	47 404	48 826
19***** Finansinntekter mv. ekskl. 195	212 105	3 000	3 090	3 183	3 278
Driftsinntekter	14 732 958	16 878 671	17 678 411	18 516 380	19 394 419
10***** Lønn	4 256 646	4 843 673	5 037 420	5 238 917	5 448 473
11***** Varer og tjenester	1 986 862	2 046 640	2 128 505	2 213 646	2 302 191
12***** Varer og tjenester	694 193	625 891	650 926	676 963	704 042
13***** Tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.	6 278 732	7 280 645	7 571 871	7 874 746	8 189 736
14***** Overføringsutgifter	2 100	0	0	0	0
15***** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	560 000	832 000	832 000	832 000	832 000
159***** Avskrivninger og avsetning til bundne fond	1 384 746	1 241 801	1 291 473	1 343 132	1 396 857
Direkte driftsutgifter	15 163 279	16 870 650	17 512 196	18 179 404	18 873 300
Direkte kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader	0	0	0	0	0
Driftskostnader	15 163 279	16 870 650	17 512 196	18 179 404	18 873 300
Resultat	-430 321	8 022	166 216	336 977	521 119
Kostnadsdekning i %	97,2 %	100,0 %	100,9 %	101,9 %	102,8 %

3 Investeringer

3.1 Finansiering

De planlagte investeringer for 4-årsperioden finansieres med låneopptak.

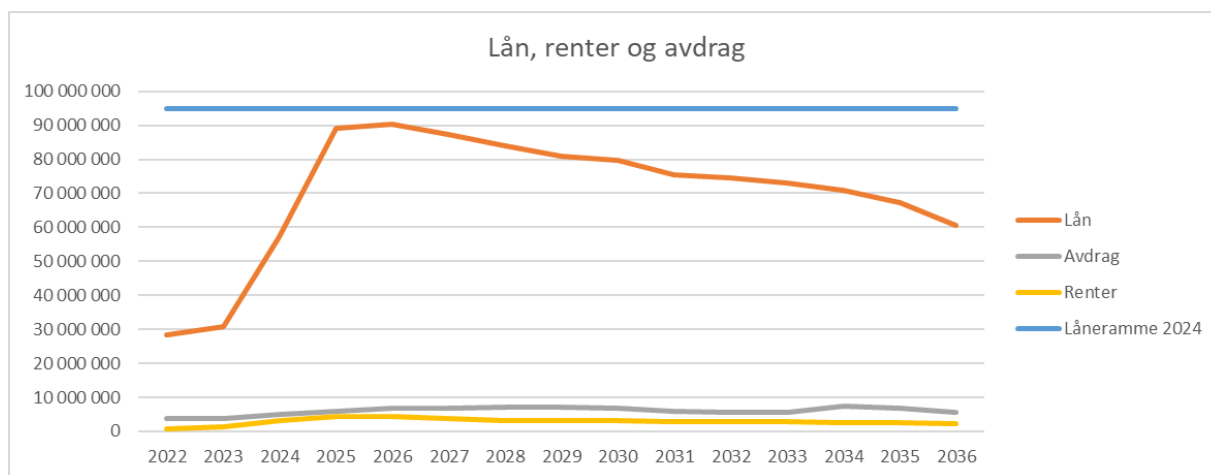
3.2 Utvikling av lån, renter og avdrag

Det er laget en overordnet oversikt for eksisterende og planlagte investeringer frem mot 2034, under er en grafisk fremstilling av lånebeløpet, avdrag og renter. For 2024 er det lagt til grunn en rente på 5,5%.

Lån fordeles mellom aktiviteten på henholdsvis selvkost- og næringsvirksomheten etter justeringsnøkler som justeres årlig.

Pr 1.1.2024 vil selskapet ha lån på ca 24 MNOK.

Figur 1 viser oversikt over selskapets planlagte samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden

3.3 4-årig investeringsplan

Figur 2 viser de planlagte investeringer for den kommende 4-årsperioden

Prosjekt	2024	2025	2026	2027	Kommentar
Vaskehall og garasje, Frya	- 6 000 000				Konkurranses grunnlag er under utarbeidelse
Komposteringsanlegg og mellomlagring av masser	- 10 000 000				Avtale om grunnkjøp er gjort, men avtalen er ikke signert.
Oppsamlingsenheter	- 600 000				Containere til gjenvinningsstasjoner
Støttemur Fåvang	- 150 000				
Miljøstasjoner i fjellområdene	- 500 000				Årlig investering i fjellområdene
Beholder til glass og metall	- 3 000 000	- 3 000 000			Innkjøp av beholdere i 2024, utkjøring i 2025
To-kammer renovasjonsbil		- 3 000 000			Bestilles i 2024
To-kammer renovasjonsbil		- 3 000 000			Bestilles i 2024
Gaffeltruck Frya		- 600 000			
Gjerde Frya gjenvinningsstasjon		- 800 000			Avhenging av reguleringsplanen
Miljøstasjoner i fjellområdene	- 500 000				Årlig investering i fjellområdene
Oppsamlingsenheter	- 400 000				Containere til gjenvinningsstasjoner
Sorteringshall - låneoptak 1, Frya	- 13 000 000				
Sorteringshall - låneoptak 2, Frya		- 13 000 000			
Buntklype til hjullaster		- 300 000			
Hjullaster med strøkkasse		- 3 300 000			
Oppsamlingsenheter		- 400 000			Containere til gjenvinningsstasjoner
Miljøstasjoner i fjellområdene		- 500 000			Årlig investering i fjellområdene
To-kammer renovasjonsbil			- 3 000 000		
Sorteringsrampe, Frya			- 10 000 000		
En-kammer renovasjonsbil			- 3 000 000		
Oppsamlingsenheter			- 400 000		Containere til gjenvinningsstasjoner
Miljøstasjoner i fjellområdene			- 500 000		Årlig investering i fjellområdene
Sum låneramme pr år	- 20 250 000	- 24 300 000	- 17 500 000	- 16 900 000	

3.4 Beskrivelse av investeringer

3.4.1 Miljøstasjoner i fjellområdene

Det er planer om utvidelse og bygging av nye miljøstasjoner i fjellområdene. Det er behov for innkjøp av nye oppsamlingsenheter. MGR sak 10/21 - prinsipper for plassering av miljøstasjoner i fjellområdene beskriver i grove trekk behovet.

Det er planlagt utbygging hvert år fremover, og det er anslått en ramme på 500.000 eks per utbygging. Dette baseres på et gjennomsnitt, og noen justering fra utbygging til utbygging må regnes med.

3.4.2 Oppsamlingsenheter

Tidligere har kjøp av containere og beholdere vært belastet driftsbudsjettet. I forbindelse med regnskapsavslutningen for 2020 ble det påpekt av regnskapsfører at denne praksisen ikke kunne fortsette. Oppsamlingsenheter har en forventet levetid på 15 år, og skal derfor regnes som en investering. For å ha en forutsigbarhet på lånebelastningen er det avsatt et fast beløp hvert år, dette er et gjennomsnitt av antatt behov. Justeringer fra år til år må regnes med.

3.4.3 To-kammer renovasjonsbil

Brukes til innsamling av avfall hos husholdningene, MGR har 3 to-kammerbiler. En renovasjonsbil har rundt 220 stopp i gjennomsnitt pr dag. Dette sliter på både bil og påbygg. Utskiftingsplanen tar høyde for en «levetid» på 7 år, før det begynner å påløpe store driftskostnader. Det er fokus på vedlikehold, og med dette håper vi å forlenge forventet levetid.

3.4.4 En-kammer renovasjonsbil

Brukes til innsamling av avfall i fjellområdene og noe næring. Utskiftingsplanen tar høyde for en «levetid» på 10 år, før det begynner å påløpe vesentlige driftskostnader. MGR har to en-kammerbiler, der planen er å skifte ut en bil hvert 5. år.

3.4.5 Service- og vaskehall

Tiltaket er tidligere omtalt, sist i representantskapet for interkommunale ordninger sin sak 15/20. Der saken det vedtatt saken at skulle tas opp igjen i budsjettet for 2022. Sak 15/20 redegjør for hvordan investeringen skal kunne gi besparelse. En gjennomgang av strømforbruket på i 2020 viser et forbruk på 120.806 kwh. Av dette er det også kostnader forbundet med varmeovn på vekta. Et nytt bygg vil også bruke strøm, men det er grunn til å anta at strømforbruket til oppvarming blir flere tusen kroner lavere. Dagens bygningsmasse er et uisolert betongbygg som opprinnelig har vært forbrenningskammer for restavfall. Dette holdes varmt hele vinteren.

Gjennom høsten 2020 og vinteren 2021 ble det gjennomført grunnundersøkelser i tilknytning til det gamle askedeponiet på Frya. Rapport fra disse arbeidene ble lagt frem i representantskapet for interkommunale ordninger sin sak 015/21. I rapporten ble det påpekt at det er spor etter olje i prøvebrønn 2. Prøvepunkt 2 ligger i tilknytning til dagens verksted og servicehall. Maskiner og utstyr blir spylt på utsiden av dette bygget. Det er sluk der vannet samles, og disse slukene ikke er tilknyttet avløpsnett. Sånn sett infiltrerer de til grunnen. Dagens bygg har heller ikke olje- og fettutskiller. I rapporten fra lekkasjetesten ble det antydnet at oljen kunne komme fra selve boreprosessen. Som følge av mange års praksis med vask av maskiner og utstyr er det også sannsynlig at dette er årsaken til at oljeutslaget. Det viktig å få på plass en bygningsmasse som er tilpasset dagens drift, og som ikke forurensrer grunnen.

3.4.6 Sorteringshall

«Flyve-avfall», fuktinnhold i avfallsfraksjoner, urenheter i avfallsfraksjoner, fugler og andre dyr som drar ut avfall er noen av utfordringene som er daglige på gjenvinningsstasjon. MGR driver i dag sortering og

behandling av avfall under åpen himmel. Dette påvirker sorteringsgraden av avfall, og det kjøres vann til forbrenning. Elva Frya renner like ved, og senest sommeren 2021 var MGR i dialog med statsforvalteren som etter dialog med NVE var blitt oppmerksom på at det var avfall blåst utover fra Frya gjenvinningsstasjon langs Frya. Dette forholdet ble det snarlig ryddet opp i. Det er nødvendig å få sorteringen av avfall og lagring av restavfall inn under tak. Det ses på muligheter for å løse dette på best mulig måte både driftsmessig og økonomisk.

3.4.7 Sorteringsrampe Frya

Dagens situasjon på sorteringsrampen på Frya er ikke å foretrekke. Inn- og utkjøring av vogntog og renovasjonsbiler foregår gjennom sorteringsområdet for husholdning og mindre næringsvirksomheter. Opplasting av vogntog utføres i enden av sorteringsrampen. Det lastes i gjennomsnitt ett vogntog pr dag. I høysesonger er det flere lastinger per dag, samtidig som sorteringsrampen er mer trafikkert. Det er planer om å skille tungtrafikk og opplasting fra sorteringsområdet, og legge til rette for mer sortering. Herunder legge til rette for gjenbruk. Dette er på planleggingsstadiet, men for å få til en hensiktsmessig utforming av området må eksisterende bygningsmasse (gammelt forbrenningsanlegg) saneres. Dette medfører at dagens «verksted» og lager bortfaller. Dagens «avfalls-binge» må også vike for utvikling av området. Resultatet skal bli et mer tilrettelagt og brukervennlig område for levering og sortering, som på sikt kan åpne som selvbetjening og levering utenfor ordinære åpningstider.

3.4.8 Hjullaster

MGR har i dag 4 hjullastere, og planen er at en hjullaster skal være hos MGR i 20 år. Der det kjøpes ny hvert 5. år. Planen er at ny hjullaster starter på Frya og er der i 5 år, før den flyttes til Rustmoen i 5 nye år. Etter Rustmoen flyttes den til Kvam eller Fåvang for bruk i 10 år.

3.4.9 Gjerde Frya

Dagens gjerde rundt Frya er delvis ødelagt om må skiftes. Det er ervervet grunn i 2021 som utløser et behov for å flytte gjerde. Det er forespurt muligheter for en «tett skjerm» for å skjerme innsynet fra E6.

3.4.10 Gaffeltruck Frya

Dagens gaffeltruck på Frya er fra 2004, og har gått 6750 timer. Trucken er utslitt og det er behov for store påkostninger, som mest sannsynlig ikke vil lønne seg. Derfor planlegges det med innkjøp av ny truck.

3.4.11 Støttemur Fåvang

Sorteringsrampen på Fåvang gjenvinningsstasjon ble avsluttet rett over asfalten, og det ble satt opp et rekkverk av stål. Dette rekkverket må skiftes etter at det er skadet etter bruk, både av maskiner og brukere av stasjonen. Det er ønske om å forlenge betongmuren, slik at denne fungerer som rekkverk.